

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסדר לארגון אירוע "פסטיבל בירה", מאי/יוני 2009

1. פתח דבר

ביום 22 במרץ 2009 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק"), לארגון פסטיבל בירה אשר אותו יוזם ענף הבירה באיגוד תעשיות המזון של התאחדות התעשיינים בישראל (להלן: "המבקש"). זאת בהמשך לאירוע דומה שהתקיים בחודש דצמבר 2008, ושבגיניו ניתנה החלטתי מיום 9 בספטמבר 2008 (2008 הגבלים עסקיים 5001286). על פי המתואר בבקשת הפטור, קיום הפסטיבל יתרום לשיפור תדמית הבירה בישראל, הדגשת ההיבטים החיוביים במשקה וחשיפת הצרכנים לסוגי הבירות השונים.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, וכי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר

2.1 הצדדים להסכם ורקע כללי

טמפו תעשיות בירה בע"מ (להלן: "טמפו") היא חברה ציבורית הנשלטת ע"י קבוצת בר - בורנשטיין ופועלת בתחום המשקאות. טמפו הוכרזה כמונופולין בתחום הבירה ביום 25.12.1988.

רשות ההגבלים העסקיים

החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ (להלן: **"החברה המרכזית"**) היא חברה פרטית הנשלטת על ידי משה ורטהיים¹ ופועלת בתחום המשקאות גם כן. החברה המרכזית הוכרזה כמונופולין בתחום משקאות הקולה ביום 8.4.1998.

טמפו והחברה המרכזיות הן שתי השחקניות המרכזיות בענף הבירה בישראל, המחזיקות ביחד בלמעלה מ- 90% מן המכירות בענף. כל אחת מן החברות כפופה בתחומה להוראות לבעל מונופולין מכוח החלטת הממונה מיום 10.5.1998.

איגוד ענף הבירה (להלן – **"האיגוד"**) הינו גוף החוסה תחת איגוד תעשיות המזון של התאחדות התעשיינים ואמון על קידום האינטרסים של שוק הבירה בכללותו. גוף זה הטיל את מלאכת ארגון והפקת הפסטיבל על חברת הפקת אירועים חיצונית בשם אלי לוי הפקות בע"מ (להלן: **"המפיק"**), אשר הפיקה בעבר אירועים דומים כגון **"טעם העיר"** ו**"עיר הבירה"**, וכן את פסטיבל הבירה של חודש דצמבר האחרון.

2.2. עקרונות ההסדר

האיגוד מבקש לקיים **"פסטיבל בירה"** אשר במהלכו יוצגו וימכרו רוב רובם של סוגי הבירה אשר מייצרים או מייבאים לארץ וזאת בהתאם להיענות השחקנים בענף הבירה להשתתף בפסטיבל זה. אירוע דומה כבר התקיים, כאמור, בחודש דצמבר. על פי המתוכנן, יארך הפסטיבל יומיים או שלושה ימים במהלך חודש מאי או יוני במרכז הארץ. אופי האירוע נקבע במשותף על ידי האיגוד והמפיק. על פי מתווה האירוע, אשר צורף לבקשת הפטור, המפיק יפנה לכל ספקי הבירה בישראל בהצעה להשתתף בפסטיבל. ההתקשרות מול המשתתפים תיעשה בנפרד כך שלא יהיה מעבר מידע בין המשתתפים.

המפיק ירכוש מהמשתתפים חביות בירה בהתאם לתצרוכת הקהל (כלומר הרכישה תתבצע בדיעבד) וימכור לבאי הפסטיבל קופונים שיהוו מעין **"כסף לפסטיבל"** אשר באמצעותם יוכלו הרוכשים לגשת אל הדוכנים ולרכוש משקה או מזון. תמחור הבירה ייעשה על ידי חלוקת סוגי הבירות לשלוש קטגוריות: בירה מקומית, בירה בינלאומית ובירה מיוחדת, וקביעת תג מחיר אחיד לכל קטגוריה. המחיר האחיד ייקבע על ידי המפיק בלבד ללא התערבות המשתתפים. כל משתתף יסווג את המותגים השונים שהוא מוכר כראות עיניו, וימכור אותם במחיר שנקבע לקטגוריה. כמו כן יחויבו המשתתפים בסכום קבוע עבור כל עמדת מזיגה.

¹ באמצעות חברת אלקורפ בע"מ.

רשות ההגבלים העסקיים

3. ההשפעה על התחרות

האירוע הינו פרי שיתוף פעולה בין שני המתחרים העיקריים בשוק בכובעם כחברים באיגוד ענף הבירה. ככלל, שיתוף פעולה בין מתחרים בתחומי התחרות, עלול ליצור תנאים המקלים על פגיעה בתחרות. בשל חשש תחרותי זה רואה הדין מיזמים משותפים מסוג זה כהסדרים כובלים². החשש העיקרי הנובע מארגון האירוע במתכונת המבוקשת, הוא חשש להכשרת הקרקע לתיאום ולזליגת מידע עסקי בין המשתתפים, שכאמור מהווים מתחרים בשוק הבירה.

בחינת מכלול היבטי ההסדר מעלה כי אינו מעורר חשש ממשי לפגיעה בתחרות וכי יש בו אף כדי לתרום לתחרות בענף הבירות, מטעם זה ראיתי מקום להעניק את הפטור המבוקש. האירוע יארך ימים ספורים בלבד, היקפו מצומצם והשפעתו על ענף הבירה בישראל שולית. מעבר לכך, האירוע, יהווה במה לחשיפת כלל המתחרים בשוק להעשרת מגוון מותגי הבירה המוכרים לציבור הרחב, ובמובן זה ההסדר הנוכחי עשוי לתרום לתחרות. יתר על כן, המודל העסקי ואופן ההתקשרות מול המשתתפים עוצבו באופן המבטיח כי יישמר אופיו הפרו-תחרותי של ההסדר, כמפורט להלן:

האירוע ינוהל על ידי מפקח חיצוני, המחויב לפנות (בנפרד) אל כלל המתחרים בשוק, גדולים כקטנים, ולהציע להם תנאים שוויוניים בעלות ההשתתפות. בכך, מופג החשש מפני זליגת מידע ממתחרה אחד אל משנהו. בנוסף, איגוד ענף הבירה התחייב כי המפגשים המקדימים שבהם ידון תכנון הפסטיבל, ייעשו בנוכחות עורך דין אשר יפקח על כך שלא יועבר מידע עסקי כלשהו בין המשתתפים ושיתוף הפעולה היחיד יהיה בנושא הארגון האדמיניסטרטיבי. התחייבות זו, ובכללה תיעוד בכתב של המפגשים, הינה תנאי למתן הפטור.

יתר על כן, ההסדר מעודד תחרות בין המשתתפים בו: אין כל מגבלה על המשתתפים מבחינת פרסום וקידום מותגיהם או מגבלה על כמות המשקאות הנמכרים ומספר עמדות המזיגה בדוכן ולכל משתתף זכות לבחור את קטגוריית המחיר שבה הוא מבקש להיכלל.

בחינת מהות האירוע וארגונו מצביעה על כך שעיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי ההסדר מונע מטעמים עסקיים והשגת תועלת לכלל הענף. איגוד ענף הבירה החליט על קיום הפסטיבל כשהמטרה הניצבת מול עיניו היא שיפור תדמית הבירה בישראל. מטרתו היא הדגשת הפן החיובי של משקה זה תוך חשיפת הציבור אל מגוון סוגי הבירות המשוקות בארץ. בכך יש אפשרות

² הי"ע 459/96 דאטה קאר בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים, **הגבלים עסקיים 3001542**; כן ראו מ' מזרחי, "מיזם משותף כהסדר כובל", **משפטים כג** (תשנ"ד) 213; קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 25.12.2001 בדבר הסדר כובל בין חברות הסעה ביעדים תיור בע"מ, **הגבלים עסקיים 3012980**; החלטות הממונה בעניין **אנרגיית המזרח התיכון** ובעניין **ים תטיס – גרנית הכרמל** (ראה הערות השוליים דלעיל).

רשות ההגבלים העסקיים

כי הפסטיבל יעניק "רוח גבית" לאותם מתחרים קטנים אשר חשיפתם היומיומית קטנה בקרב הציבור, ובעקבות הפסטיבל יחדרו אל תודעת הציבור ויגבירו את התחרות בענף.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

תוקפו של פטור זה מוגבל להסדר הנוכחי בלבד, כפי שהוצג בבקשת הפטור.

אין בהחלטה זו כדי להתיר או לפטור שיתופי פעולה או הסדרים אחרים, קיימים או עתידיים, בענף הבירה.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ט' באייר, תשס"ט

3 במאי 2009